

Latweefchu Uwises.

Nr augstas Geweschanas = Rummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 7. Zettortdeenâ 17tâ Wevrara 1827.

No Zelgawas 16tâ Wevrara.

Ta stipra falna pee mums weenreis mittejahs, wiswairak 5tâ lihds 14tu deenu schi mehnescha tas aukstums teem zella lautineem gan drihs nepazeeschams rahbijahs, arridsan zaur sneega putteneem tee zelli smaggi un lohti grawaini. — Ne weenâ gaddâ tif dauds afminu us muhsu pilfatu tappe westi, kâ scho gaddu.

No Krohna Randawas muischas
12tâ Wevrara.

Muhsu pagastâ isgabjuschâ wassarâ Kalna Tihdu Unscha fainneeze Marri pee sawahm gohwim bakkes atradde un tam muischas dakteram tuliht no tam sinu dewe, kas arridsan, kad pats tanni laikâ flims bij un ne warreja us tahm mahjahm noeet, zaur zittu tahs struttas lifke nonemt. Schi wehralifschana un ahtra sinu dohschana irr lohti teizama un schai fainneezei par gohdu isdohdahs, jo tas gaujschi labbi buhtu, kad see-wischkas, kas gohwis flauz, to labbi wehrâ nemtu un pee jaunahm gohwim, kas pirmureisi atweddahs, labbi apskattitohs, woi pee tefimina ne atrastu kahdas pasillas apfahrt farkanas bakkes, no ka it jaunus stipras struttas warretu nonemt. Un kahda laime buhtu, tahs atrast, kad kahdu reisi tahs bakku struttas peetruhktu jeb nederrigas buhtu palikfuschas.

Scho gaddu tee laudis pee mums ilgaki ar labbibu pahrtikfuschu, ne kâ zittos gaddos, fur jau Nowembera mehnest nahze pehz maises; taggad tikkai retti kahdi eesahk, no magasihnes labbibu us atdohschanu luhgtees. Tas gan skaidri rahda, ka pehrnajâ gaddâ rudsi labbaki irr isdewuschees, tã ka arridsan par truhkumu pehz lohpu ehdama ne kahdas fuhdseschanas ne dsird.

R — e.

Latweefchu tauta.

(Trefcha isteifschana.)

6) Latweets mihto sawu tehwa semmi un sawu dsihwes fahrtu it lohti, kas irr it teizama buhschana. Tas ne sinn mihtaku weetu pahf sawahm mahjahm. Nur dsimmi, tur labprahf paleef un dsihwo. Par semmes kohpeju buht un semneeka darbus strahdakt, tam ne irr fauns, bet par to leelijahs, un sawu darbu proht un labprahf strahda. Tam prahfs ne neffahs us sweschahm semmehm, jeb par pasauli staigakt, neds us augstahm leetahm un us swescheem ammateem; bet sawu tehwischku meledams ismekle, un ar gaujschahm assarahm winsch to atstahj, jeb zittam nodohd, kad ta waijaga buht. Sweschumã, fur tam kâ fullainim pee sawa kunga gan weeglas deenas, un fur dabbu pasaules brangumus redseht, tam tã ne patihk, kã sawã semmẽ, un mehs sinnam deewsgan Latweefschus, kas ar sawu kungu wehleschanu it tahli no sweschahm semmehm, it weeni paschi un gan ar mohfahm, us sawu semmi mahjãs pahrnahkuschu. Lai arri taggad zitti buhtu, kas ar warru grihb par wahzeescheem tapt, tapehz ka schurp turp kahdu wahzu wahrdu proht, woi grahmatã un rakstihf mahk, ir labprahf wahzu drehbẽs gehrbjahs, tad tomehr ihsti leels pulks un pats kauschu spehks wehl gohdam turrãhs pa wezzam, mihto sawu tehwu wallobu, sawas tautas drehbes un apgehrbu, sawu semmes darbu, un wissu teizamu tehwutehwu buhschana; tã, ka gan no teefas fazzihf, un par labbu tautas tikkanu flaweht warr: Latweets mihto sawu tehwa semmi un sawu dsihwes fahrtu.

7) Latweefscham jautri prahf un labba galwa us mahzibahm. To weenlihds apleezi-

nahs wiffi, kam ween kahda dalla ar muhsu semnes laudim: fungi, mahzitaji, ffohlmeisteri, ammata meisteri, namneeki pilsehtas, karra wirsneeki, jubrineeki. Latweeschu behrni irr muddigi, un tà fakfoht lunkaini eeksch meefas, kà dwehsefs spehkeem, un mahzahs ffohlà weegli, ne ween gramatà lassih, bet arri wiffas zittas simaschanas un gudribas. Lai arri pulkà buhtu zitti nejhgi un stulbi, kuhtri un meega puhfni — kà jaw wiffur ir zittas semnes un tautas — bet wairums un leela dalla no muhsu laudim irr famannigs, gaumnigs un weegli ismahzams. Dauds irr winnu starpà, kas tikkai par algadseem buhdami pee wahzu meistereem, irr ahtri noskattijuschchi un tik dauds ismahzijuschees, ka tee proht it glihti strahdaht. Zitti augsti fungi muhsu semne irr ar saweem laudim ween it baggatas muhru ehkas, skunstigas sudmallas un tik ne pilles few ustaisijuschees, un it ne weens ammatas irr, ko ne reds no Latweescha strahdajam. Winnu starpà irr ffohderi, kurpneeki, dischleri, muzzi-neeki, buhmanni, muhrneeki, dreimanni, kalleji, ahdmanni, wehweri, bissu kalleji, atstehgu kalleji, glahsneeki, mahlderi, pulkstenu taistitaji, spehlmanni, jehgeri, sweijneeki, laiwineeki un stuhmanni. Zitti irr paschi no fewis isdohmajuschchi, kahdu waijadisgu jaunnu eerohfchi pee sawa ammata; un wehl zitti kahdu skunsta darbu pastrahdajuschchi, pa ko jabrihnojahs skattitajam, un kas gohdam glabbahts un rahdihts tohp. Wisseem sinnama leeta, ka muhsu semneeki few wiffu, kas teem pee lauka un mahjas kohpschanas, ir pee sawa apgehrbja waijaga, paschi proht taissih un arri ustaisa, bes fveschu ammatneeku paliga. Dauds irr starp winneem, kas ittin par gudrineekeem fauzami, kas paschas gruhstas leetas fanem ar prahtu, ahtri ischekirr un weegli galwà paturr. Zitti proht it jauki runnaht un stahstidami isfnell sawu mahzibu un puscho sawu wallodu ar it jaukahm patihkamahm lihdsibahm, ka preeks irr dsirdeht. It fewischki Latweets, kad kahdu gribb apfneet, tad sinn tik fihwus wahrduis isrunnaht, kas lihds sinadseneem ferrahs un durr, tas wisseem fenn sinnama leeta no Latweescheem. Schurp turp ir tahdi jaw zehluschees muhsu laudis, kas paschi it jaukas

fwehtas runnas un jaukas dseefinas isdohmajuschchi, kas gohdam rakstas speestas tappe. Tà nu gan pareisi warr fazzih: Latweeschu tauta irr no mihta Deewa it baggati apdahwinata ar garra spehkeem un dahwanahm; tai jautri prahti un it labba galwa.

8) Latweeschchi proht zeeft un mirt. Tà fazzija beidsiht weens no teem mahzitajeem, un „pareisi, pareisi, braht!“ peekritte tam tudal arri ohtrs, „tà irr gan kà tu fakfi.“ No muhsu semneeka warr teescham mahzitees ir zeeft ir mirt; un jebfchu tas gan labs auglis no winna tizzigas un deewabihjigas firds, tad fchi tahda labba leeta, ko pee wisseem muhsu laudim reds, ka to japeeminn wehl un zeenih waijaga, ka it ihpaschu tautas teizam firds tikkumu. Behdu deenas, baddu laika, leelà tufschibà un nabbadsibà, gruhtà gultà un flimnibà, jeb no nejauschi kahda nelaimè ktuis, un kur ween tam kahds frusts no Deewa uslikts, to panes Latweets ar pazeetigu prahtu un Deewam padewigu firbi, un jebfchu gan waidedams sawas fahpès, muhscham winsch prett Deewu ne skunsees, nei Deewu apfuhdsehs un launosees, kà gan brihscham redsam un dsirdam pee zitteem. Paligu, atweeglofchanu un schelastibu gan mekle un luhdsahs tiklab Latweeschu fewwina raddas eeksch behrnu fahpehm, it kà nabbags kalpa wihrs un peedsihwotais pawaffaras truhkumà! bet kad zittadi ne warr un glahbschana tam nerohdahs, tad rahni zeech, padohdahs, gaid un Deewu luhds. Un nahwi Latweets ihsti par draugu zeen, ne ko ne sinmadams no nahwes isbailehm, bet irr ihsti drohsch un fristigi preezigs sawa mirschanà. Wezzigi zilweki labpraht pee laika sawu fahrki woi pehrk, woi paschi few ustaisa; karstà laika eeksch ta it saldi duss us behninu, runna labpraht un drohschi no sawas nahwes un behrehm, un ilgodamees gaida sawu stundinu. It paschi jauni laudis, kad it zeeti gult us mirschanu, padohdahs labpraht Deewa fwehtam prahtam. — Ne fenn wehl manna draudse, pusmahschu zilweks, kas ar dellamu sehrgu ilgi bij zeetis, pamannidams pee fewim, ka nu nahwe scham jaw turwu flah, fasaufe winsch wiffus mahju laudis apfahrt sawu gultu, fazzija teem, ka nu buh-

schoht mirt, luhdse, lai dseeb scho fwehtu dseefnu
(fo eerahdija), dseebaja pats lihds zil spehdams,
un wehl dseefina ne bij pagallam, fa us reis
kluffu zeete, un arri nomirre. — Lai schi flawa
muhscham paleef Latweeschu dalla: Latweets
proht zeest un mirt.

(Turplikkam wairaf.)

Nabbags un laimes=mahte.

Rahds nabbadsinsch rafdamß wehleja
Sew labbakas deenas wezzumä,
Un pecluhdse laimes=mahminu
Lai nahktu winnam par paligu.
Rè, brihnumß! drihs nabbags tohp paklaushts,
No laimes=mahminas apfwehtshts.

Trihs selta gabbalus atraddis,
Tohß mahjäs nefs nabbags peckuffis.
Nu preezigß! nu baggats! Kautini, ne;
Par missinu mulkis tohs isdewe.
No jauna fahk mekleht un isluhgtees,
Lai wairaf warretu laimetees.

Nu laimes=mahte tam parahdasß
Un rahj: „Fo man mohzi luhgschanas
„Woi fwehtibas deewßgan nedewu?
„Woi nedarriju tew baggatu?
„Wet woi tu, fo dabbujis, pafinni?
„Ar prahthu woi tu to walfaji?

Uf! kautini, aplam nebrehzeet!
Un laimibas brihdi pagaideet.
Wet prahthu sew luhdseet, pawalkaht,
Kad Deewß jumß labbu grißb dahwinahht.
Kö palihds gan manta jeb fwehtiba;
Kad mulkis tihfchi to samaita?

— 3.

Teesas fluddinaschanas.

Pehz Kursemmes basnizas teefas spreeduma scheinan
tohp fluddinahht, fa ta pilniga basnizas teefa nahlamä
pawaffarä no 11tas lihds 23schu Aprila schi gadda
taps turreta. Jelgawas pilli gta Bewrara 1827.
(S. W.) U. Fircks, Kanzleris.
(Nr. 182.) Sirkheßß C. W. Elewogt.

Uß pawehleschanu tahs Keiseriffas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr.,
tohp no Nurmuischas pagasta teefas wiffi parradu
deweji ta islikka fainneeka Wikeneeku Anfa, par kurra
mantu konkurse zaur schihs deenas spreedumu spreedta,
faaizinati, pee saubinaschanas sawas teefas, eeksch
2 mehnescheem, prohti lihds 7tu Aprila mehnescha
deenu schi gadda, fas par to weenigu un isflehsam
terminu irr nolikka, ar sawahm prassischanaht un
parahdischanaht, woi paschi, woi zaur weetneeku,
fa irr wehlehts, schein atnahkt, un to teefas spreedumu
dsirdeht. To buhs wehrä nemt!

Ar Nurmuischas pagasta teefas appakschraftu un
sehgele islaists tanni 7ta Bewrara 1827. 3

(S. W.) Latracht Mikkel, pagasta wezzakais.

C. Trambach, pagasta teefas skrihweris.

* * *

Uß pawehleschanu tahs Keiseriffas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr.,
tohp no Tahschu pagasta teefas wiffi tee, kam fahdas
parradu prassischanas buhtu, no ta Tahschu Wolawas
fainneeka Kihkela Wittuma; prohti fas pats sawas
mahjas truhkuma deht nodewis, tad nu par schi at-
likkuschahm mantahm konkurse spreedta, un tohp wis-
seem parradu dewejeem, fa lai ar sawahm riktigahm
parahdischanaht, zaur scho teefas aizinashanu, lihds
15tu Aprila schinni gadda 1827, katris pee Tahschu
pagastu teefas peeteizahß, un to wehrä nem, fas
pehz teefas likkuma nospreests taps, jo pehz pahrgah-
juscha laika neweens ne taps wairß dsirdehts.

Tahschu pagasta teefa 12ta Bewrara 1827. 3

Beersneeka Geerts, pagasta teefas wezzakais.

Johrens, pagasta skrihweris.

* * *

Uß pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr.,
tohp no Lindes pagasta teefas wiffi tee, kam tikfai
talfnas parradu mekleschanas pee tahß atlikkuschas
mantas ta nelaika Lindes= un Dirßgalles swannitaja,
Sillamikkela Zahna buhtu, zaur scho uesaukschanaht
aizinati, lai ar sawahm pateesigahm parradu prassi-
schanaht un winnu peerahdischanaht, woi paschi
jeb zaur teefas gelbigeem weetneekem un flahstahwe-
jeem, kur tahdi irr wehleht un wajjadßigi, diweju meh-
neschu starpä no tahß schein appaksch rakstitas deenas,
tas irr: lihds astonpazmitu deenu ta nahfoscha Merz
mehnescha 1827ta gadda, fas par to weenigu un is-

flehdsamun terminu nolikt's irr, pee schih's teefas pee-
teizah's, un fagaida, to teefa pehz likkumeem spree-
bih's; ar to wehrâ laekamun sînnu, ka tee, kas schinni
noliktâ laikâ ne buh's atfaukufchees, pehz wair's ne
taps d'firdeti. Lîndes pagastia teefa 14tâ Janwara
1827. I

(S. W.) J. Jggen, pagastia wezzakais.
(Nr. 16.) M. Wannag, pagastia teefas f'rihweris.

Kas pee tah's atstah'tas mantas ta nomirruscha
Behrsmuischas fainneeka Kuhle Jehkaba, kahdas par-
radu prassischanas turreht dohma, lai astonu neddeku
starpâ, prohti, lih's 26tu Merza 1827 pee schih's tee-
fas peeteizah's un fagaida, kas taps sprees's.

Behrsmuischas pagastia teefa 29tâ Janwara 1827. 2
(S. W.) ††† Zaune Wittum, pagastia wezzakais.
(Nr. 2.) H. E. Unbehaun, pagastia teefas f'rihweris.

Zitta flubdinafchana.

Lai imâ Merza deenâ pehz pusedeenâ pulksten 2,
Eliees un zittu muischu dsimtskunga Grahwa Medem
nammâ Jelgawâ tee Paulsgnades (Dhsolu) muischas
frohgi un muischas schenkes, prohti tas Snikk'es frohg's

pee Jelgawâs winnypus's Leelupes's, kas Dalbes-
Skuijes- un mellais jeb Bluffukrohgs's, tas traakteera-
nam's Haktan, kas wiffi us leelu postes'zettu starp Rihg'es
un Jelgawâs, un tah's Paulsgnades un Sorgenfreies
(Waldoku) muischas schenkes no Jahneem 1827 us
renti taps isdohtas. Plafchaku sînnu warr dabbuht
pee tah's muischas waldischanas. Tadehl wiffi, kam
gribbah's schoh's peenuunetus frohgus un schenkes us
renti nemt, fcheitan tohp usfaukti, lai ar tahm pee-
derrigahm leezibas-gramatahm dehl winnu drohschi-
bas tanni augfcham peeteiktâ deenâ un nammâ atnah't
un fawas sohlischanas îsteiz, fur tee tam wairaf soh-
litajam taps isdohti. 2

Konkursneeka mantas waldischana.

Tas Sprasdeskrohgs's, 2 juhds'es no Jelgawâs, us
Schaggares zettu no Jahneem 1827 us renti irr is-
dohdams. Jehkaba muischâ tah's wajadfigas sînnas
par to warr dabbuht. 2

Brandawihnu no Zingeres muischas un wiff'smal-
faku spiritu, kas bis'sahles eededsina, 5 stohpes par
fndraba rubbels, warr faderreht un apstelleht Krohna
Jehkaba muischâ. 2

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Rihg'e tanni 7tâ Wevrara 1827.

	Subraba naudâ.			Subraba naudâ.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 74½ fap. papihru naudâs gelbeja	I	—	I pohds fannepu . . . . . tappe malfah'ts ar	—	70
5 — papihru naudâs	I	33	I — linnu labbakas furtes — —	I	10
I jauns dahlderis	I	33	I — — flittakas furtes — —	—	70
I puh's rudsu . . . . . tappe malfah'ts ar	I	10	I — tabaka	—	70
I — kweeschu	I	50	I — dselses	—	70
I — meeschu	I	60	I — fweesta	2	—
I — meeschu = putrainu — — —	I	—	I muzza filku, preefchu muzzâ — —	5	—
I — ausu	—	60	I — — wihf'schmu muzzâ — —	5	25
I — kweeschu = miltu	2	60	I — farkanas fahls	7	50
I — bihdeletu rudsu = miltu — — —	I	60	I — rupjas leddainas fahls — —	5	—
I — rupju rudsu = miltu — — —	I	10	I — rupjas baltas fahls — —	4	25
I — sirnu	I	30	I — smalkas fahls	4	—
I — linnu = seh'klas	I	50	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un		
I — fannepu = seh'klas	—	80	warra nauda stahw ar papihres naudû weenâ		
I — fimmenu	I	25	malfâ.		

Es ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.